

První list Petřův

Druhá část

1P 1,3-12

V tomto Petrově chvalo zpěvu se (opět) objevují všechny osoby Boží Trojice. Ve verších 3-5 vystupuje do popředí Bůh Otec, ve verších 6-9 Pán Ježíš Kristus. Ve verších 10-12 se objevuje Duch svatý jako ten, kdo inspiroval starozákonní proroky a zvěstovatele evangelia.

Verše 3-5

Nejprve se apoštol zmiňuje o Bohu a Otci našeho Pána Ježíše Krista. Bohu Otci vzdává chválu. Chválí Boha za to, co s námi věřícími učinil. Dal nám nově se narodit. Nepochybně je zde řeč o stejné zkušenosti, o níž kdysi Pán Ježíš rozmlouval s Nikodémem: „... *nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.*“ (J 3,3b ČEP) Stalo se tak (podle řeckého textu) doslova „podle mnohého slitování jeho“ (v. 3). Vzhledem k našemu hříšnému jednání jsme si vůbec nezasloužili, aby nám Bůh dával nový život a novou naději. Proto jeho slitování muselo být opravdu mnohé a velké. Jen Boží velké slitování vedlo Boha k tomu, že z nás učinil své děti. Důvod spásy je v něm, nikoli v nás (v naší dobrotě). Slova „podle mnohého slitování jeho“ jsou v souladu se slovy „podle předzvědění Boha Otce“, která (rovněž podle řeckého textu NZ) nacházíme ve verši 2. Předpokladem k našemu novému narození bylo vzkříšení Ježíše Krista. Otec vzkřísil Pána Ježíše z mrtvých. A toto vzkříšení se v Božích rukou stalo nástrojem k našemu vlastnímu vzkříšení - duchovnímu i tělesnému. Mocí Kristova vzkříšení nám Bůh udělil zcela nový život - život věčný.

Nově jsme se narodili k živé naději. Máme přísloví, že naděje umírá poslední. Naděje v Kristu je však stále živá. A nejenom, že je stále živá, ale také nás oživuje - posiluje nás a motivuje k věrnosti Bohu. Obsahem této naděje je dědictví, které je pro nás připraveno. Pro Izrael byla kdysi dědictvím země zaslíbená (např. Ex 32,13 a Nu 26,53), pro nás je jím život věčný (Ř 6,23), Boží království (1K 6,10; Ef 5,5). Je to dědictví, které se nemůže nijak zkažit a nikdo nám ho nemůže ukrást. Je pro nás uchováno v nebesích, odkud také čekáme příchod Pána Ježíše Krista. Toto dědictví je zřejmě onen poklad v nebi, o němž mluvil Pán Ježíš. Radil nám, abychom si ukládali poklady v nebi, kde zloději nevykopávají a nekradou (Mt 6,20). Hlídáno je nejen naše dědictví, ale i my sami. Boží moc nás střeží pro spasení v posledním čase. Spasením se tu jistě míní vše dobré, co prožijeme při druhém příchodu Pána Ježíše - například to, že nám Bůh dá nové tělo (viz 1K 15). Bůh nás střeží prostřednictvím víry. Skrze víru působí v našich životech Boží moc, která nás chrání, abychom došli bezpečně do cíle.

Verše 6-9

V tomto oddílku více vystupuje do popředí postava Pána Ježíše Krista. Začátek verše 6 se dá přeložit jako příkaz i jako konstatování. Bud': „Z toho se radujte, ...“ Nebo: „Z toho se radujete, ...“ Důvodem radosti je zde ono dědictví v nebesích. Ať už jde o příkaz nebo konstatování, v obou případech platí, že se Petrovi adresáti mohou radovat i tehdy, když procházejí rozmanitými pokušeními. Důvod jejich radosti je zkrátka takový, že vydrží i nápor pronásledování ze strany nevěřících. Vydrží, i když jsou vystaveni pomluvám, šikanování a násilí. Každá zkouška prověřuje pravost jejich víry, podobně jako oheň prověřuje pravost

První list Petřův
1P 1,3-12

zlata. Konečným výsledkem všech zkoušek má být, že se v den druhého příchodu Pána Ježíše Krista ukáže pravost (nebo: osvědčenost; Ř. DOKIMION; v. 7) jejich víry. Má se ukázat, že jejich víra byla skutečná, opravdová, poněvadž vydržela nápor všech zkoušek. A to pro ně bude znamenat chválu, slávu a čest, kterou je poctí Pán (srov. J 12,26; Ř 2,29; 2Tm 4,8). A právě tato pravost či osvědčenost je mnohem cennější než pomíjivé zlato. Totéž lze jistě říci i o víře samé, avšak řecký text zde mluví o hodnotě té osvědčenosti.

Petrovi adresáti milovali Pána Ježíše, i když ho nikdy neviděli. V tomto ohledu se od Petra zásadně lišili, poněvadž apoštol viděl Pána Ježíše na vlastní oči. Maloasijské křesťané patřili k těm blahoslaveným, o nichž Pán Ježíš po svém vzkříšení mluvil s Tomášem: „*Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.*“ (J 20,29 ČEP) I když Krista nikdy neviděli, milovali ho. I když ho neviděli ani ve chvíli, kdy jim Petr psal svůj dopis, přece v něho věřili a jásali nepopsatelnou a vznešenou radostí. Jejich radost vyplývala z jejich víry v Pána Ježíše Krista. Svou vírou a radostí dosahovali cíle víry, kterým je spasení duší. Židé často užívali pojem „duše“ k označení celé osoby. Když zde tedy čteme o spasení duší, měli bychom to chápat ve smyslu „jejich spasení“. Ještě ho nedosáhli v plnosti, ale už ho zakoušeli. Už ho dosahovali, i když ho ještě nedosáhli úplně.

Verše 10-12

Zde se apoštol zmiňuje o Duchu svatém, pod jehož vlivem mluvili a psali starozákonní proroci. Prorokovali o spasení skrze Krista, ale vše o čem mluvili, pro ně zůstávalo do značné míry tajemstvím. A tak hledali a pátrali, ve snaze zjistit, kdy nastanou ty věci, o nichž Duch Kristův/Duch svatý předem svědčil. Svědčil o Kristových utrpeních a o slávě, která měla potom následovat. Ve verši 11 by překlad mohl znít i v tom smyslu, že „... zkoumali, na koho nebo na jaký čas ukazoval jim duch Kristův ...“ Tedy možná se ptali nejen na to, kdy ty věci nastanou, za jakých okolností. Mohli se ptát i na to, kdo bude ten, o kom prorokovali.

Bylo jim však pouze zjeveno, že svým prorokováním slouží budoucím věřícím (budoucímu Božímu lidu). Do tohoto Božího lidu patřili Petrovi adresáti, patříme mezi ně i my všichni, kdo jsme uvěřili v Pána Ježíše Krista. Slova starozákonních proroků nám mají sloužit k upevnění naší víry v Pána Ježíše Krista. Věci, o nichž proroci prorokovali, nám byly oznámeny skrze ty, kdo nám v moci Ducha svatého zvěštovali evangelium o Pánu Ježíši Kristu. Petrovi adresáti měli oproti prorokům tu výsadu, že si už mohli poslechnout celé evangelium. Tu výsadu máme i my. Petr tu snad naznačuje, že jako věřící v Krista máme dokonce jakousi výsadu i ve srovnání s anděly. Závěr verše 12 v doslovném překladu z řečtiny zní: „...do kterých touží andělé nahlédnout.“ Myslí se tu na věci, které nám byly zvěstovány v evangeliu a o nichž mluvili proroci. Andělé určitě o spasení v Kristu vědí mnohé, avšak nemohou je plně znát z vlastní zkušenosti. Vždyť Kristus nepřišel zachránit anděly, nýbrž lidi. Nezemřel za anděly, ale za hříšné lidské bytosti (srov. Ř 5,8).

Sepsal: P. Jareš